

ті про фінансовий стан забудовника (річну, квартальну звітність), його керівників та динаміку будівництва. Такий реєстр має бути відкритим і доступним у мережі Інтернет. З іншого боку, всі договори, які передбачають інвестування будівництва нерухомості, так само, як відступлення прав за такими договорами на користь третіх осіб, мають реєструватися у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. Така реєстрація повинна обумовлювати дійсність договорів інвестування.

За такого підходу договір інвестування стане дійсним та конкурентоздатним способом інвестування у будівництво житлової нерухомості.

Список використаної літератури

1. Савченко А. Алеаторний (ризиковий) характер інвестиційних договорів у будівництві житла: постановка проблеми [Текст] / А. Савченко // Мала енциклопедія нотаріуса. – №2(80). – 2015. – С.12-16.
2. Смітюх А. В. Правові основи інвестиційної діяльності: Навчальний посібник [Текст] / А.В.Смітюх. – К.: Істина, 2013. – 420 с.
3. Про інвестиційну діяльність [Текст]: Закон України від 18.09.1991 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.

Д. В. Маринов

студ. V курсу

спеціальність «Правознавство»

Науковий керівник: к.ю.н., проф. Т. В. Степанова

ЩОДО ПРОГАЛИН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДВОДІВ У ГОСПОДАРЬСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ

На сьогоднішній день досить болючою є проблема відводу (самовідводу) в господарському процесуальному законодавстві України. Право подачі заяви про відвід судді є однією з гарантій об'єктивності і неупередженості розгляду справи, закріплених у ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основних свобод, ст. 7 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», ст. 4 Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК).

Інститут відводу можна віднести до міжгалузевих правових інститутів, оскільки він регламентується нормами господарського процесуального права, цивільного процесуального права, адміністративного процесуального права, кримінального процесуального права. Дійсно, існують майже аналогічні підстави для відводу; визначаються єдині правові наслідки під час задоволення клопотання

про відвід; закріплюється обов'язок про самовідвід і т.д. Так і повинно бути, адже галузі процесуального права незалежно від існуючих у них відмінностей, володіють подібним предметом правового регулювання.

Але існують і значні відмінності. Зокрема, щодо кола осіб, яким можна заявити відвід. ГПК передбачає тільки відвід судового експерта та судді, хоча в судовому засіданні участь беруть участь. На відміну від ГПК, КАСУ, ЦПК передбачає також відвід спеціаліста, секретаря, перекладача, а КПК в силу своєї специфіки розширює цей перелік присяжним, слідчим і представником персоналу органу пробації. Безумовно, проблема відводу судді є важливою, оскільки вказане забезпечує законність та обґрунтованість рішень і покликано гарантувати захист від впливу на суд різних зовнішніх факторів. Висновки експерта теж можуть вплинути на рішення судді, але не тільки від судді і експерта в господарському судочинстві залежить законність та справедливість судового процесу.

Ще один недолік можна одразу виявити після першого аналізу ст.20, ч.6 ст.31 ГПК, які регулюють інститут відводу, і аналогічних ст.ст.75-83 КПК, ст.20-25 ЦПК, ст.27-32 КАСУ: законодавець встановив різні підстави і правила для відводу в різних галузях судочинства. Якщо прослідкувати, як ці норми змінювалися разом з новими редакціями процесуальних кодексів, то спостерігається певна тенденція. Вона вказує на те, що різні періоди прийняття тих чи інших нормативно-правових актів і зумовили різні підходи до встановлення правового регулювання не лише відводу, але й інших процесуальних правовідносин. Але вказане не може бути аргументом, який виправдовував би цю колізію.

Перелік підстав для відводу, які зазначені в ГПК, на жаль, є найбільш неповними. В господарському процесі не передбачено такої підстави для відводу судді, як участь судді у попередньому вирішенні справи як свідка, експерта, спеціаліста, перекладача, представника, секретаря судового засідання. Правило недопустимості повторної участі судді у розгляді справи у ГПК обмежене лише випадком, коли рішення чи ухвала, постановлені за участю судді, скасовані. Підстави для відводу судового експерта взагалі обмежуються перерахуванням трьох підстав, одна з яких є суб'єктивною і межі якої не визначені (вказує на пряму чи побічну заінтересованість), тоді як в ЦПК і КАСУ для відводу експерта передбачені окремо свої підстави, та й ще йде посилання на підстави для відводу судді.

Третім недоліком ГПК є неможливість оскарження ухвали судді щодо відводу. В ЦПК і КПК така сама ситуація. У КАСУ теж не можна оскаржити таку ухвалу окремо, але заперечення проти неї може бути включене до апеляційної чи касаційної скарги на постанову чи ухвалу суду, прийняту за наслідками розгляду справи.

Крім того, головним недоліком відводу судді в господарському судочинстві є відсутність безсторонності та неупередженості при самому вирішенні питання відводу. Авжеж, сам суддя краще за інших знає, чи наявні певні фактори, що впливають на його неупередженість та передбачені ст. 20 ГПК України. Але чи підтвердить суд свою упередженість, якщо така справді має місце? Напевно, це риторичне питання, що підтверджує необхідність реформування даного інституту.

На нашу думку, порушені проблеми можна вирішити двома способами.

Згідно першого, законодавець повинен вказати в ГПК України та інших процесуальних кодексах (окрім КПК України) вичерпний перелік підстав для відводу судді та інших учасників судочинства, щоб всі вони були об'єктивними (тобто безумовними) і не викликали сумнівів. І надати право іншому судді того ж суду вирішувати питання відводу судді, але в конкретні короткі строки. На жаль, такий варіант майже неможливий, бо перелік підстав буде надто великим, і суддя не зможе самоусунутися, якщо підстава для цього є, але вона не вказана в Кодексі.

Другий варіант – більш реалістичний. Спочатку законодавець повинен закріпити у ГПК, які підстави є безумовними (об'єктивними) і умовними (суб'єктивними). Суддя зможе розглядати заяву про свій відвід, якщо там вказані об'єктивні причини, які не викликатимуть сумнівів у тому, що цей відвід необхідний. Суддя майже завжди в таких випадках задовольняє відвід, тому це зекономить час. Але якщо вказані обставини є суб'єктивними, тоді заяву повинен розглядати інший суддя того ж суду в конкретні короткі строки.

Необхідно закріпити можливість оскарження ухвал про задоволення (незадоволення) заяв про відвід суддів чи інших учасників процесу (експерта). Не дивлячись на те, що такого права не закріплено, в судовій практиці існують непоодинокі випадки оскарження ухвал щодо відводу. Але це потрібно зробити, передбачивши певні обмеження, щоб вказане не стало звичайним засобом затягування процесу.